

28
Poznań, dn. 18. 05. 2020 r.

Dane osobowe recenzenta

dr hab. Katarzyna Stroińska - Sierant, prof. AM

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu

dziedzina sztuki muzyczne

dyscyplina instrumentalistyka

adres e- mail: kstroinskasierant@amuz.edu.pl

Recenzja w przewodzie doktorskim mgr Michała Szkila w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka, sporządzona na zlecenie Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, na podstawie uchwały nr 76/2017 z dnia 12 grudnia 2017 roku

Dane o kandydacie

Pan mgr Michał Szkil urodził się w 1989 roku w Skarżysku – Kamiennej w rodzinie o muzycznych tradycjach. W roku 1996 rozpoczął naukę w pierwszym stopniu Szkoły Muzycznej im. Zygmunta Noskowskiego w Skarżysku - Kamiennej w cyklu 6-letnim w klasie fortepianu. Wiedzę i umiejętności z zakresu muzyki jazzowej doskonalił na Warsztatach Jazzowych w Puławach (2004-2008), Pułtusku (2005-2006) oraz Brzozowie (2007-2009) pod okiem takich wykładowców jak: Tomasz Szukalski, Piotr Wojtasik, Wojciecha Niedziela, Kuba Stankiewicz, Artur Dutkiewicz, Wojciech Groborz, Maciej Sikala, Grzegorz Nagórski, Jan Jarczyk. W 2008 roku rozpoczął studia w PWSZ w Nysie na kierunku Jazz i Muzyka Estradowa w klasie fortepianu prof. dr hab. Wojciecha Niedzieli, uzyskując tytuł licencjata. Studia magisterskie odbył na Wydziale Kompozycji Interpretacji Edukacji i Jazzu, Akademii Muzycznej w Katowicach, które ukończył z tytułem magistra sztuki, kontynuując naukę w klasie fortepianu jazzowego u prof. Wojciecha Niedzieli. Podczas studiów brał udział w licznych warsztatach i kursach mistrzowskich z udziałem najwybitniejszych współczesnych

Ocena pracy doktorskiej

Na pracę doktorską mgr Michała Szkila pt. „*Tańce rumuńskie*” Beli Bartóka jako źródło jazzowych inspiracji składają się: dzieło artystyczne zarejestrowane na nośniku elektronicznym oraz jego opis.

Zarejestrowany na płycie CD materiał obejmuje sześć utworów:

1. *Jocul cu bâță*
2. *Brâul*
3. *Pe Loc*
4. *Buciumeana*
5. „*Poarga*” *Româneasca*
6. *Mănuntelul*

Nagranie zostało zrealizowane w Studio Tokarnia w Nieporęcie we wrześniu 2019 roku.

Wykonawcami dzieła są:

Michał Szkil – fortepian

Przemysław Florczak – saksofony

Wojciech Pulcyn – kontrabas

Krzysztof Dziedzic – perkusja

• Ocena dzieła artystycznego

Jazz jako styl ukształtowany w wyniku syntezy wielu elementów muzycznych i kulturowych otwiera się nieustannie na rozmaite wpływy, niosące z sobą nowe wartości brzmieniowe, wyrazowe i estetyczne. *Tańce rumuńskie* Beli Bartóka są dziełem zainspirowanym folklorem rumuńskim, będącym prawdziwą skarbnicą pomysłów muzycznych i mogą stanowić wysoce interesujący obiekt badań i interpretacji dla muzyków działających w różnych obszarach twórczości. Dzieło artystyczne zaaranżowane i wykonane przez Doktoranta stanowi próbę połączenia odległych światów muzycznych, jest spojrzeniem na tradycję za pomocą nowoczesnej stylistyki. To złożony i wielopoziomowy zabieg artystyczny – poczynawszy od znalezienia materiału wyjściowego poprzez specyficzne opracowanie, aż po proces improwizacji opartej na autentycznych motywach. Występują tu liczne napięcia pomiędzy cechami wzorca, a cechami charakteryzującymi aranżera i poszczególnych

zabiegów intelektualnych, ale i wypadkową czterech wspaniałych potencjałów twórczych. Na uwagę zasługują także doskonałe panowanie nad formą, budowanie napięć i kulminacji w prezentowanych utworach. Każdy z muzyków współtworzących dzieło to wysokiej klasy artysta, dla którego śmiałe wyzwania techniczne i interpretacyjne nie stanowią żadnej bariery.

Poza wszelkimi walorami warsztatowymi to po prostu świetna - momentami energiczna, momentami nastrojowa - pełna różnorodnych odcieni płyta. Cieszy fakt, iż polski rynek fonograficzny wzbogacił się o tę niekonwencjonalną pozycję. Jeśli zaś chodzi o rolę Doktoranta w tym przedsięwzięciu jest ona bezsprzecznie znacząca, a on sam jawi się jako muzyk dojrzały, samodzielny w swych wyborach i decyzjach artystycznych. Wszystkie utwory zarejestrowane na nośniku elektronicznym harmonijnie korespondują z ich opisem zawartym w części pisemnej pracy, tworząc spójną całość.

• Ocena pracy pisemnej

Praca pisemna mgra Michała Szkila stanowi ciekawe i obszerne źródło wiedzy dotyczące zarówno folkloru Rumunii i Węgier, jak i sylwetki Beli Bartoka. Bogata bibliografia świadczy o fakcie, iż Doktorant w rzetelny sposób zgromadził wiedzę dotyczącą badanej problematyki, a w swojej pracy przytoczył bardzo szczegółowe opisy poruszanych zagadnień. Szczególnie wnikliwa wydaje się być część poświęcona folklorowi rumuńskiemu, skupiająca się wnikliwie na charakterystyce poszczególnych elementów muzycznych, jak: melodyka, rytmika, agogika, budowa utworów, instrumentarium oraz zagadnienia modalne. Z tej części pracy można wynieść także wiele informacji dotyczących wszelkich osobliwości i manier wykonawczych oraz cech ludowej ekspresji, stanowiącej przecież w znaczący sposób o odrębności tej muzyki. Autor podkreśla istotną rolę tańców intensywnie eksponujących rolę rytmu, co w przypadku interpretacji jazzowych wydaje się szczególnie istotne. Rozdział II poświęcony jest sylwetce Beli Bartoka z uwzględnieniem jego biografii oraz cech twórczości nawiązujących do folkloru. Na szczególną uwagę zasługuje wnikliwa analiza *Tańców rumuńskich* Beli Bartoka – cyklu składającego się z sześciu utworów o zróżnicowanych cechach. Wnikliwość, z jaką Autor podjął się opisu tych dzieł jest godna uwagi i dowodzi świetnej znajomości muzycznej materii. Świadomość szeregu zjawisk opisywanych w tej części z całą pewnością pozwoliła nie tylko na dogłębne poznanie materiału wyjściowego, ale także wnikięcie w samą istotę „bartokowskiego” idiomu. W podobny – szczegółowy i precyzyjny sposób Doktorant opisuje własne interpretacje *Tańców rumuńskich*. Jest świadomy tego, w jaki sposób przekształca dany

Konkluzja

Na podstawie analizy dokumentów dotyczących dorobku mgra Michała Szkila, przedstawionego dzieła artystycznego oraz jego opisu stwierdzam, iż wszystkie składowe zasługują na wysoką ocenę. Przedstawiona płyta jest wartościową pozycją fonograficzną, a dysertacja stanowi bogate źródło wiedzy na temat muzyki rumuńskiej w kontekście twórczości Beli Bartoka i jej interpretacji na gruncie muzyki jazzowej.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty stwierdzam, iż praca doktorska mgra Michała Szkila stanowi oryginalne rozwiązanie problemu artystycznego i spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Pracę doktorską magistra Michała Szkila pt. *„Tańce rumuńskie” Beli Bartoka jako źródło inspiracji jazzowych* przyjmuję i wnioskuję o dopuszczenie jej do publicznej obrony.

Stroińska - Sierant

Dr hab. Katarzyna Stroińska – Sierant, prof. AMP